NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!..

3 MAYIS 1950 — SENE: 1 — SAYI: 27

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasî Mizah Dergisi

KANAAT YOK, MAAŞ VAR!..

Siyaset yeniçerileri geçim derdinde

Boş ver

Demokrasiden ümidini kesen bizim halka bir lakaydi dir geldi: Siyasete boş veriyor.

Meselâ; bir meydanda bir politika çığırtkanı bağırıyor: «Sayın yurddaşım, derdinin çaresi burada. Gel, dinle.» diyor. Fakat o yanında ki arkadaşının usulca «boş ver» diyip uzaklaşıyor.

Eline gazeteyi aldığı zaman siyasi haberlere, demeçlere boş veriyor.

Radyoda haberler yahut politika başladı mı hemen düğmeyi çeviriyor; «boş ver» diyor.

Eline tutuşturulan bir seçim beyannamesin okumadan yırtıp atıyor. Ona da boş veriyor.

Yerden göğe kadar hakkı var. Dört senedenberi demokrasi diye kafası şişti. Ne hayrını gördü ki. Sıfıra sıfır elde var hiç.

Yarın sadece seçim kartına «iştirak etti» damğasını vurdurmak için mevcut partilere oy vermeğe mecbur kaldığı zaman da yine boş verirse hiç hayret etmemeli.

★ Bir seçim mücadelesinden ziyade, bir geçim mücadelesine şahit oluyoruz. İş arayan bir takım kişiler, adaylıklarını şu ve ya bu partiden koyuyor, bir kaç sene boyunca «rahat» etmek ümidi ile siyasî kanaatleri, bilgileri, programları yok, geçim dertleri, kılık kıyafet eksikleri, Karpiçe uğramak ümidleri var.

★ Partiden partiye geçenler ayıplanmasın, ne a day, ne parti önemli. D.P. C. H. P. den çıktı, C. H. P. D. P. den çıkabilir. Halk Partisi iflâs ederse Demokrat partide bütün güruh tekrar buluşabilir. Aralarında yabacı yok canım.

★ Bu çeşit adaylarda kanaat yok, maaş var.

★ Derebeylerin tımar ve zeamet dağıtımı, kılık kıyafet değiştirirdi.

★ Siyaset Yeniçerileri iktidara susamış.

★ Bolu Beyi F. Kurtuluş Kontak'tan bahsede ede kontak oldu.

★ Cingöz Recai Çekirge hamamlarının hukukunu koruyacakmış. Bursa şehri günahlarının cezasını bulacak demektir.

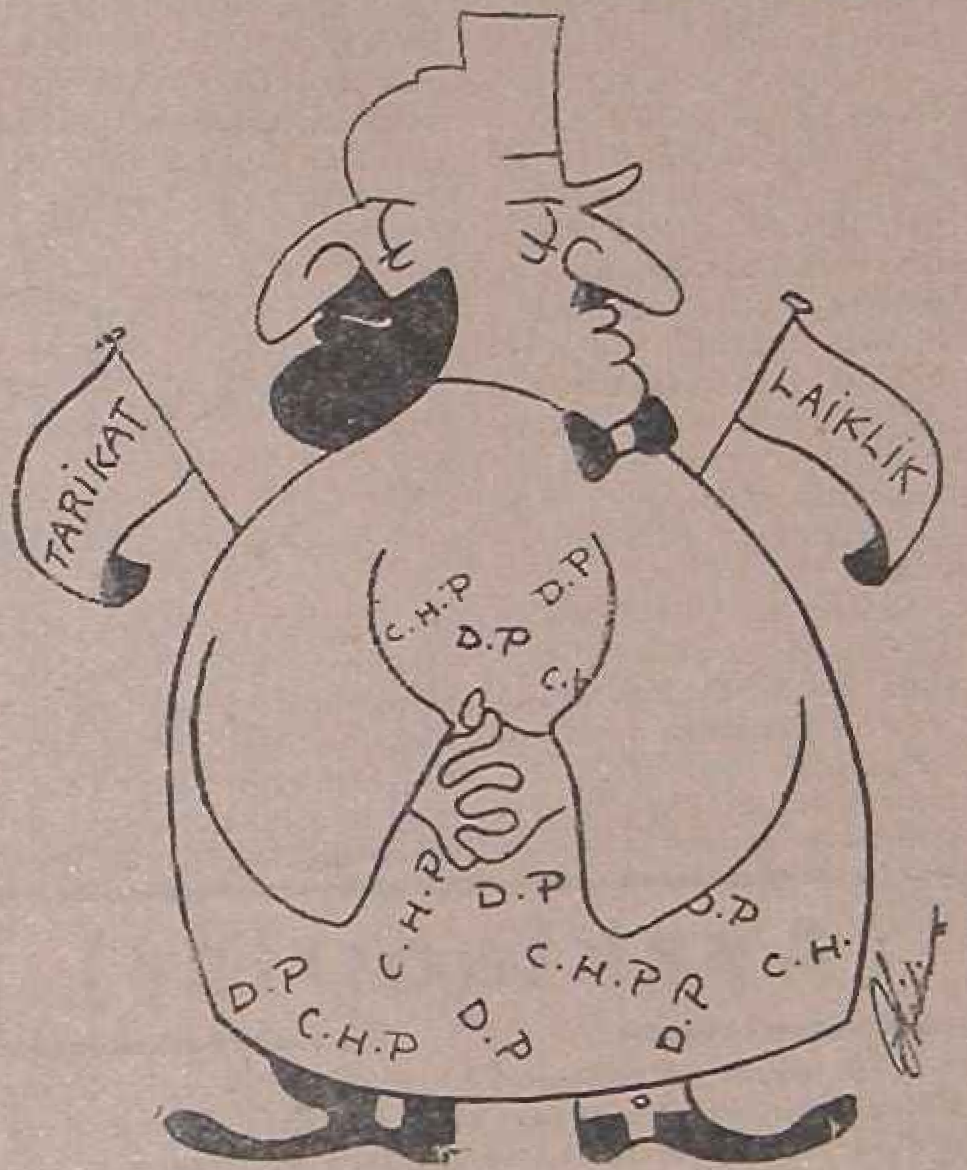
★ Peyami Safayi takdim eden Ulus gazetesi üstadın 200 eser sahibi olduğunu yazıyor. Bundan 20 yıl önce de eserleri 200 ü bulan üstad, o gün bugün yazı yazmadı demektir. Ya Noralya'nın koltuğu? Noralya'nın koltuğu hesaba katılırsa 201 eser ediyor. Müzip bir yazar şu 201 eserin bir listesini Bursalılara dağıtsa.

★ Behçet Kemal Halk partisinden tam zamanında kaçtı, Demokrat partiden de firar ettiğine göre, Demokrat Partinin can çekişmesi yakın demektir. B. K. şair adam doğrusu partiden partiye çağlıyor.

★ Ulus gazetesinde «Bir hariciyeli» imzası ile sunturlu bir jurnal neşredildi. Bu «vesikaya» göre Demokrat adaylardan biri, temayülleri bakımından tabiî mecralardan ziyade geri yollarıı tercih ediyomuş. Bu yüzden adaylığı makbul değilmiş. Bu ölçüye göre D. P. kadar C. H. P. de ziyanlı çıkabilir, adayların alış verişinden kime ne canım.

★ Bugünkü hali ile zaten siyaset tam mânasiyle bir alış veriş.

★Gizli bir tamimle Halk Partisi seçim sırasında sarfedilecek paraların deftere geçirilmemesini ocak reislerinden ısrarla taleb ediyor. Oy satın almak bakkaldan soğan satın almağa benzer, faturaya tâbi değildir.

iki yüzlüler

Halk partisi ile Demokrat parti, irticaı yerin dibine batıran nutuklar çektikten sonra aday listelerini yayınladılar. Daha ilk bakışta bu partilerin iki yüzlülüğü göze çarpıyor. Ankara listelerine bakın: C. H. P. adayı Rifat Pilâv oğlu. D. P. adayı vaiz Ömer Hoca!..

Bu bir tesadüf mu? Hayır, Malatyadan C. H. P. adayı kimdir biliyor musunuz? Malatya C. H. P. adayı Doğan Dededir. (Hüseyin Doğan). Bu âlevî dedesi uçsuz bucaksız bir toprak sahibi olmaktan başka, Erzurumdan Orta Anadolunun göbeğine kadar «tâlipleri» olan bir tarikat reisidir, erenler hû!

Ya Eskişehir müftüsü

ona ne buyurulur? İyi ama Eskişehir müftüsüne karşılık Demokrat Parti

(Devamı 2 de)

Ne Oluyoruz?..

Gazetecilerle bir konuşmasında sayın Başbakan aynen şunları söylemiştir:

«Yeni bir rejim kurulurken memleket idarî mekanizmasının ıslâhı için ne düşünüldüğüne dair sorulan suale Başbakan şu cevabı vermiştir:

«— Bu konuda yerli profesörlerin verdikleri raporları tetkik ediyoruz. Fakat esaslı bir iş yapmak için Amerikadan mütehassıs istedik. Yakında 14 heyet gelecek, sağlık işlerimize kadar muhtelif branşlarda işlerimizi nizamlamak için icab eden şeyleri bize tavsiye edeceklerdir. Fakat, bulunla da kalmadık, Amerikan Marşal plânı teşekküllerinden faydalanarak devlet işlerimizi tetkik etmek üzere dünya çapında tanınmış iki ilim adamı istedik. Bu hususta şimdiye kadar verilmiş olan raporları kendilerine verilmek üzere devlet arşivlerinden toplattım. Bun

(Devamı 4 de)

— Sınadım kardaş, geçen seferki demirkırasıyı dabanımda kırdılar

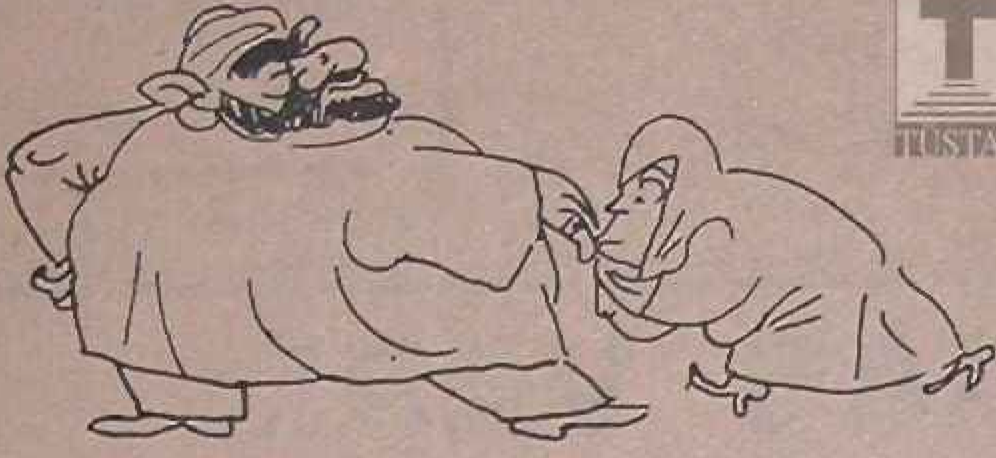
N. Hikmet yine açlık grevine başladı

Son dakikada haber aldığımıza göre Büyük şair Nazım Hikmet dünden itibaren yeniden açlık grevine başlamıştır. Bu suretle Nâzım Hikmet hastalığının teşhis edilmiş olmasına rağmen hapiste tutulmasını protesto etmektedir.

Biz de, büyük Türk şairinin kurtulmasını istiyen bütün vatandaşlarla beraber, hastalığı resmen teşhis edilen Nâzım Hikmetin serbest bırakılmasını ve kendisine karşı yapıla gelen haksızlıklara bir son verilmesini istiyoruz.

Başbakan doğru söyliyor

Dışarının irticada parmağı var

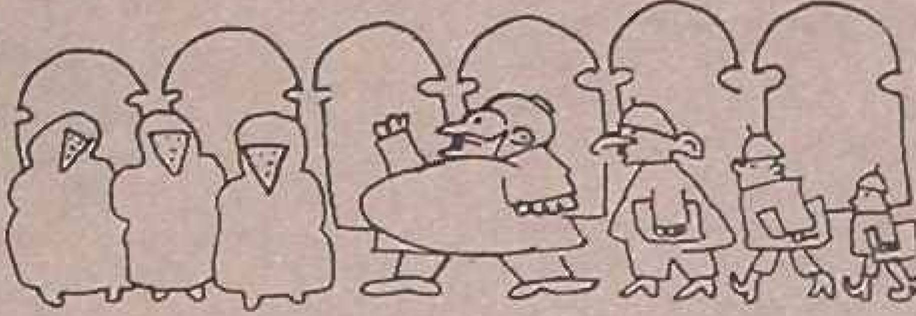
Başbakan geçen hafta İstanbulda yaptığı basın toplantısında: «Son irtica hâdisesi, bizim gördüğümüz, ötedenberi haber aldığımız gibi haricî faaliyetin eseridir.» demiş.

Başbakanın diğer sözlerinden de anlaşıldığına göre «irtica hâdisesi» ile «Mareşal» in cenazesinde getirilen tekbirleri kasdediyor. Burada hemen aynı gün veya ertesi günü Pilâvotlu müridlerinden iki bin dervişin tesbih çekip salâvat getirerek Ankara Adliye sarayını basmasını unutmuş görünmesi her halde «siyaset» icabı olacak...

Fakat ne olursa olsun Başbakan memleketimizdeki irtica hareketlerinde «haricî faaliyetin» rolü olduğunu söylemekle, parmağını meselenin can damarına basmış oluyor.

Hakikaten son zamanlarda artan irtica hâdiselerinde haricin çok tesiri vardır.

Amerika ile sıkı fıkı olduğumuz ve Marşal Plânı ile Truman Doktrinine ayak uydurduğumuz gündenberi, memleketimizde, uyuklar gibi görünen irtica yavaş yavaş baş kaldır-

dı. Bütün dünyada dinî fikrî her türlü irticaı destekliyen Amerika ile onun memleketimizdeki taraftarlarının «mânevi kalkınma» «Allah inkılâbı» adını verdikleri hareket gerçekte, Türk inkılâbının, lâiklik prensibinin çiğnenerek her gün geriye doğru bir adım atılmasından başka bir şey değildir: İşte İmam Hatip mekteplerinin açılması, işte İlâhiyat Fakültesinin açılması, işte türbelerin açılması. Ve işte başta B. Şemsettin Günaltay olduğu halde bütün siyasî liderlerin, tıpkı Truman, tıpkı Papa hazretleri gibi; «Allahtan, dinden» bahsedişleri... Ve nihayet iktidar partisinin memleketimizde organize irtica demek olan tarikatların kuruluşuna ve yayılışına göz yumuşları... Valinin hiç âdet değilken vaizlere çay ziyafeti verip, hoca efendilerin arkalarını sıvayışı... Ana yasasında «lâik» olduğu yazılı olan devletin bütçesinden maaş alan bir Diyanet İşleri müfettişinin, Bursada bir camide vatandaşlara, «Kıyametin nasıl kopacağını» anlatışı... Hazinemiz tam takır bir hale gelmişken, en lüzumlu maddeler için bile döviz bulamazken, hacıların her yıl memleketten milyonlarca liralık döviz çıkarmalarına hükûmetçe izin verilişi; hattâ Haccın teşvik edilişi. Amerikadan gönderilen Naylon Patriğe her türlü kolaylıkların gösterilişi; ve siyasi faaliyetine müsaade edilişi v.s., v.s.

Amerikalılar eskiden, nüfuzları altına almak istedikleri memleketlerde misyonerleri vasıtasiyle protestanlık propagandaları yaptırırlardı. O memleket halkını hrıstiyanlaştırmağa yahut hrıstiyanlığı sevdirmeğe çalışırlardı.

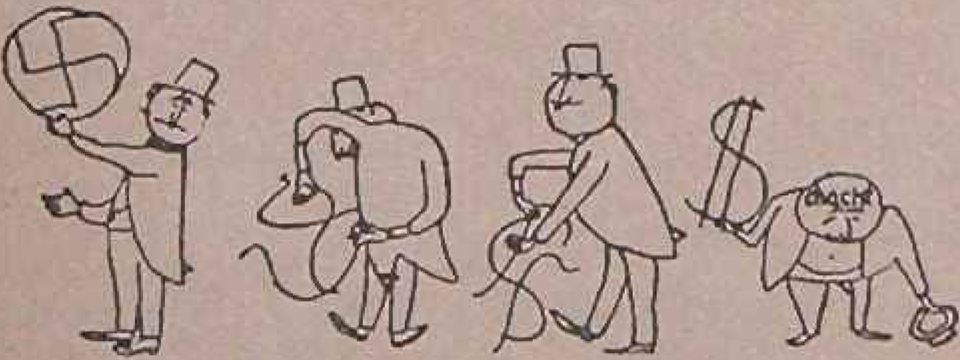
Fakat, şimdi bu siyaseti değiştirdiler... Halkın gözlerini, memleket ve dünya işlerinden çevirtmek, yeni hamlelere sed çekmek ve bu şekilde sömürge ve yarı sömürge şartlarını hazırlamak için her memleketin kendi dinine göre irtica yoluna dökülmeleri daha çok işine gelmektedir.

Nitekim, bizde de Amerikalıların meşhur Protestan propoganda müessesesi Baybil Havs kitaplarile, takvimlerile, irtica kampanyasına iştirak etmektedir...

Evet, başbakan doğru söylüyor: «Memleketimizdeki irtica haricî faaliyetin eseridir.»

(Ayaktadırlar)

Amerikan milyonerleri harbi bir an evvel çıkarabilmek için bu işin ustası olan Nazileri, faşistleri ve uşaklarını her memlekette iktidara getirmeğe çalışıyorlar. Batı Almanyada Naziler faaliyettedir. Schaht ve Von Papen yine sahnededir. Münih anlaşmasından ve Fransa hezimetinden sorumlu olanlardan Bidault, Fransa Başbakanıdır. Geçen harbin sonunda Almanyayı kuvvetlendirenlerden kont Sforza İtalya Dış İşleri Bakanıdır. Ve nihayet Fultonda verdiği nutukla milletlerin barış ümitlerini suya düşüren ve «Soğuk harbi» açan Churchil akşama sabaha iktidara geçecektir.

Amerikan nüfuzunun hâkim olduğu bütün memleketlerde eski hesapların üzerinden birer sünger geçirildiğini gören bizdeki sabık Alman ve Nazi taraftarları da yeniden harekete geçtiler. Muhtelif partilere dağıldılar. Şimdi milletten oy istiyorlar. Bakın aday listesinde bunlardan kaç kişi var:

C. H. P. listesinde: Peyami Safa (Bursa adayı), Şevket Raşit Hatipoğlu (Manisa adayı), Reşat Şemsettin Sirer (Sivas adayı), Fahri Kurtuluş (Rize adayı). Orhan Seyfi (Zonguldak adayı), Yusuf Ziya (Ordu adayı), Fuat Bayramoğlu (Ankara adayı), Tahsin Banguoğlu (Edirne adayı), Yavuz Abadan (Eskişehir adayı),

D. P. listesinde: Ali İhsan Sâbis (Afyon adayı), Sadri Maksudî (Ankara adayı), Nadir Nadi (Muğla adayı «Bağımsız!»), Hamdullah Suphi (Manisa adayı), Cihad Baban (İzmir adayı «Bağımsız!»).

Millet Partisinde: Nurettin Ardıçoğlu (Ankara adayı), Bahadır Dülger (Erzurum adayı), Harun İlmen (İzmir adayı).

Bunlar gözümüze çarpanlar. İnce eleyip sık dokursak daha neler çıkar!..

-Russel Dorr kapısını yapıyor

Marşal Plânı umumi valisi mister Russel Dorr, geçen sayımızda pamuk istihsalinin artmasile, bugünkü dünya durumunda Türkiyenin kalkınamıyacağı hakkındaki yazımızı okudu mu, nedir? Şimdiden kapısını yapıyor: «Eğer miktarca elde olunan bu netice, pamuk istihsalinde standart temini vasıf yükseltilmesi ile takviye edilmez ve şayet malların dünya piyasasındaki fiatları kabul olunmak istenmezse, beklenilen fayda temin olunamaz» diyor.

Halbuki, tam bir hafta evvel Tarım Bakanımız Cavit Oral pamuk istihsalimizin artması ile memleketin saadete kavuşacağını söylemiş, ve hiç böyle bir ihtimalden bahsetmemişti.

Russel Dorr cenapları Marşal Plânının iflâsı sorumunu bize yüklemeğe hazırlanırken, sayın Tarım Bakanının hâlâ «istihsalin artmasından» «parlak istikbalden» dem vurmasına ne dersiniz?

Seçim propagandası...

iki yüzlüler

(1 inci sayfadan devam) de Diyarbakır şeyhini elde etmiş, eh, bu vaziyet karşısında da Millî Kalkınma partisi vaizi şehir Şemsettin Yeşili aday gösterirse çok mudur?

Anadolunun her noktasında bu oyun oynanmakta, parti ileri gelenleri irticaı tel'in ettiklerini söylerken, öte yandan irticaı olanca kuvvetlerile körüklüyorlar. Gelecek Meclisin ayırıcı vasfı, büyük toprak sahiplerinin ve tarikat erbabının bolluğunda gibi görünüyor, bu akıbeti hazırlayanlar, bir yandan irticaı kızıl bir manevra olarak gösterirken öte yandan köylü çoğunluğunu refaha kavuşturacaklarını iddia ediyorlar, korkunç!.. Diyarbakıra giden Cumhuriyet gazetesi muharriri Halûk Durukan diyor ki: «Bana kalırsa Doğu ve Güney Doğu Anadoluda her ikisi de (yani H. partisi ile demokrat parti) ateşle oynuyorlar....»

«Şeyhlerin ve müridlerinin mevcudiyeti inkâr edilemez bir hakikattir, lâkin bunardan ne sadece D. P., ne de sadece C. H. P. istifade ediyorlar. Her taraf da, az veya çok, ayni yolun yolcusu.

Meselâ burada bir şeyh mevcud; dediklerine göre 15-20 bin seçmeni ve oyu var; D. P. ye de tarafdar. C. H. P. bunun aleyhinde bulunmuş, D. P. de hakikaten fedakârlık yaparak bu zatı, «inkılâb prensiplerinin muhafazası» gayesile listesine almamış. Gelin görün ki bu zatın oğlu, yani veliahdı bir C. H. P. ocağının başkanıdır. Siirdde ise C. H. P. başka bir şeyhi, düpedüz listesine almaktan çekinmemiştir.»

Şu halde irticaı körükliyenlerin yabancı ajanlar olduklarını söyliyen sayın Günaltay ne demek istiyor? Yoksa iki partinin mahiyeti hakkında şüphelerimi var? Böyle bir kanaat salâhiyetli ve bilgili bir devlet adamından gelince bunun üzerinde durmak mecburiyetindeyiz, C. H. P. ile D. P. kimlere hizmet ediyor? Galiba cevap malûm...

Zavallı laiklik

«Hür Fikirleri Yayma Kurumu» başkanı Bay Ali Fuad Başgil geçen hafta Üniversite talebelerine bir konferans verdi. Bu konferans iki kısımdı: Birinci kısmında profesör Başgil umumiyetle dinden ve dinin kıymetinden bahsetti, dinin faziletini övdü, en yüksek idealin «Allah» ideali olduğunu anlattı. Fakat bu «ilâhi cezbe» ile o kadar kendinden geçti ki konferansta laiklikten bahsedecek vakit bulamadı ve bunu başka bir zamana bıraktı...

Herkes dini inancında serbesttir. Başgilin çok dindar bir insan olmasına da bir şey denemez.

Yalnız, Üniversite gençliğine konferans verirken vaktiyle sefaret imamı olduğunu unutarak bir hukuk profesörü gibi konuşması beklenirdi.

CHP SEÇİM BEYANNAMESİ

Bu bir parti proğramı değil bir iflâs vesikasıdır

Adnan Adıvar açıklar livası

Adnan Adıvar açıklar livası kaldı. Elbette kalır ya. İki partiye birden girmek olur mu?

İki partiyi birden idare etmek senin haddine mi, a Adnan bey! Bilmiyor musun ki bu iş inhisardadır. Memlekette bunu yapacak bir tek kişi vardır. İnsan biraz haddini bilmeli. ?

Erkilet'in başımı keldi?..

Şu son harpte Nazileri methede methede bitiremiyen Nadir Nadiler, Peyami Sefalar, Cihad Babanlar birer demokratik aday olduktan sonra Erkilet paşanın ne kabahati var? Adamcağızın bütün suçu Sütlüce faciasına karışmış olmak mı?

Halbuki Sütlüce faciası bu zatların ikinci dünya harbinde oynadıkları faciaların yanında hiç kalır.

Onun için, oldu olacak, Erkilet paşayı da alın da tamam olsun! Hazır Almanya da diriltiliyor, yeni baştan harekete geçersiniz!

Sayelerinde

Makal, nihayet tahliye edildi. Adalet bay Cevdet Pe'nın Bayan Adile Ayda'nın curnalarına rağmen yerine geldi. Siyasi Çevreler, demokrasinin yeni bir zaferi telâkki edilen bu tahliye işinde Niğde valisinin başarılı hizmetlerini övmekte ve müşarünileyh Makalın tevkifine sebep olmasaydı, bu gün, bu fedakâr köy çocuğunun tahliyesine imkân bulunamıyacaktı, demektedirler.

Haftanın balonları

Vatan — Celâl Bayar iktidarı şiddetle tenkit etti.

Nuh — Eder zâhir!

Yeni Sabah — Bayar memleketin malî bir iflâs karşısında olduğunu söyledi.

Nuh — Sayenizde!

Vatan — C. H. P. reyleri satın almağa karar verdi.

Nuh — Adamları satın aldıktan sonra...

Yeni İstanbul — Batı Berlin makamları sıcak harbe hazırlanıyor.

Nuh — Kaynat!

Yeni İstanbul — Doktor Schaht'ın gazetemize beyanatı...

Nuh — Kendi gazetesine beyanatı...

Yaşa Fındık Fahri..

Fındık oğlu Zındık Fahri, Pariste Tatbiki Ekonomi enstitüsünde, mevzuu «Türkiyede Sendika hareketleri» olan bir konferans vermiş. Hayranlıktan dinleyicilerin ağızları açık kalmış! Gerçi Sosyoloğ(!)umuzun gaye ve metodu fransız meslektaşlarının ile ayni imiş... imiş amma kısa bir zamanda, biz şu demokrasi işlerinde o derece ilerlemişiz ki; Fenkleri dahi geride bırakmışız da farkında değiliz.

Bereket versin ki Fındığımız kendinden geçerek, Büyük Elçi Numan Menemencioğlunu da şeref verdiği ilmî bir konferansta: «Türkiyede hakikî ve hür sendikalara kilit vurulmuştur!» demiş olsa idi, telâfisi mümkün olamıyan bir pot kırmış olurdu. Hem ilim adamına böyle kaba şeyler söylemek yaraşır mı hiç? Senin ilim adamı dediğin böyle objektif kalmalı işte! Yabancı meslektaşlarının yüzüne karşı: «Efendim, Türkiye de işçi sendikalarının nizamnamelerini bir hazırlar... el altından onları biz idare ederiz... ve sendikalarımız yine müstakildir-ler hani... v.s...» demesini Fındıktan kim beklerdi zaten. Oysa ki Fındık zade Zındık Fahri Türkiyede grev yasağının mânasını öyle ballandıra ballandıra anlatmış ki dinleyiciler arasında bulunan fransız patronları bizim grevsiz naylon demokrasimiz karşısında ağızlarının suları akmış. Meğer zavallılar bizden o kadar geri kalmışlar ki, sendikaların en gerçek vazifesinin işçilere «grev istemiyoruz!» diye imza toplamak olduğunu bilmiyorlarmış!

Ne iptidailik Yarabbi! Var olsun Fındıkzademiz Demokrasimizin ne ileri olduğunu şu kendini beğenmiş Frenklere de ispat etti ya! Var olsun!..

"D.P. nin kandırma toplantısı,,

Geçenlerde Amerikada büyük bir mürettip hatası olmuştu. Fakat biz bunu bastırdık.

Cumhuriyet gazetesinin 26 nisan tarihli sayısında Demokrat partinin Kandırada yaptığı toplantıya ait yazının başlığı nasıl çıkmış biliyor musunuz? «Demokrat Partinin kandırma toplantısı»

Bunun böylesi hatâ değil sevap!

Halk Partisinin seçim beyannamesi, okumasını bilenler için, sonsuz bir neşe kaynağı olmaktadır. Bir takım başlıklar altında toplanan bu beyannameye boş vaatler, yahutta kendi kendini tekzip eden maddelerden ibaret.

İlk başlık şudur: «Rejim takviyesi». Rejimin nasıl takviye edileceğini bilmek istiyorsanız bu faslın 4 üncü maddesine bir göz gezdirin: «Tek parti hayatı devrinin icabı sayılarak Anayasaya sokulmuş olan bu 6 umdeyi Anayasadan çıkaracağız.» Yani «rejimin takviyesi» için Halkçılığa, Devletçiliğe, Devrimciliğe elvedâ... Zaten, bunlar lâftan ibaret kalıyordu, bu umdelerin gerçekle alâkası yoktu ama, hiç olmazsa Anayasada bulunmaları göze ferahlık veriyordu. Şimdi ise «rejimin takviyesi»nden bahsediliyor, böylesine bir takviye «tasfiye» ye pek te benzemektedir, galiba işin doğrusu da bu, Atatürk rejiminin tasfiyesine gidiliyor. İkinci başlık birincisi kadar parlak: «En başta köylü ve çiftçi». 17 maddelik olan bu bölümün içinde toprak dağıtımı araya sıkıştırılmış, bey lik tâbirler arasında, fakir köylünün toprağa kavuşmayacağı gerçeği gizlenmek istenmiş. Bu konuda, Devlet topraklarının dağıtılmasından başka mü şahhas bir vaad yoktur, bu tedbir ise, memleket ölçüsünde bir değişiklik getirecek bir çare değildir. Bütün diğer dâvalar toparaklandırma işine bağlı olduğuna göre, «En başta köylü» sözü, «Köylü efendimizdir» kadar boşlukta duruyor. Gerçekte bütün vaatler: «En başta çiftçi, büyük çiftçiye mahsus»... Zaten köylü kelimesinden başka, bölümün başında «Çiftçi» kelimesine lüzum görülmesi çok şeyler izah edebilir. Bundan sonra 17 madde boyunca bir takım bayındırlık yem boruları çalındıktan sonra, beyannamenin can alıcı noktasına geliyoruz: Yabancı sermayeye vaatler. C. H. P. nin seçim beyannamesi sanki memleketten çok, yabancı sermayedarlarına hitab ediyor. Meselâ petrol bahsinde: «Makul şartlarla gelecek yabancı sermayenin iştirakine imkân vereceğiz.»

23 üncü maddenin 6 ncı kısmı yine bu konuya ait: «Yabancı sermaye için kapılarımız açık tutulacaktır. Yabancı sermayeyi teşvik için bu yıl çıkarılmış olan teminat kanunu, bu yolda sağlam bir zemin hazırlamıştır. «Bu çıplâk itirafın tesirini yumuşatmak için, cümlenin başına» «Medeni memleketlerce kabul edilmiş milletlerarası şartlara uyacak yabancı sermayeden», bahsediliyor, boşuna zahmet, ne demek istendiği besbelli. Bundan başka özel teşebbüse 7 madde ile çeşitli teminat vaadedilirken Türk işçi sınıfına söylenen söz şundan ibaret:

«İşçilerimizi emniyet içinde çalıştırmak için gerekli tedbirlerden çoğu gerçekleşmiştir (Allah için!) Bunlara yeni tedbirler katılacaktır.» Ne gibi acaba? Yukardaki sözlere göre zaten işçilerimizin işleri halledilmiş, «çoğu» halledilmiş, doğrudur, grev hakkı verilmemiş, sahte sendikalar kurulmuş, işsizlik artmış, kazanç azalmış, geçim zorlaşmış, çalışma şartları beterleşmiş daha ne isteyebilir işçilerimiz, bunları öpüp te başlarına koysunlar, Sirere dua etsinler.

Beyannamenin özetini yapmak lâzımsa şudur: İnkılâbcı prensiplerden vaz geçme, fakir köylü ile işçiye karşı kayıtsızlık ve tedbirsizlik, zengin çiftçiye ve sermayedarlara karşı büyük ilgi, yabancı sermayedara karşı da tam bir teslimiyet. Bu bir parti programı değil, bir iflâs vesikasıdır.

Program meselesi

— Yahu aday olduğuna göre, senin proğramın nedir?

— Benim programım diye bir şey yok...

— Ya ne var o halde?

— Partimizin proğramı...

— Peki nedir partinizin programı?

— Sırdır. Herkese söylenmez öyle...

— Söyle canım, kimseye söylemem. Ağzım sıkıdır...

— Seçimi kazanmak!

Lider dediğin...

Celâl Bayar Düzcede halkla konuşurken «gözümüze toprak doluncaya kadar bu dâvadan ayrılmayacağız» demiş.

Bu hâvadisi okuyan birisi:

— Şu Demokrat parti liderleri çok kurnaz adam doğrusu... Gayet lâstikli konuşuyor... Bir gün kendisine dâvadan vaz geçtiğini söylerlerse, hazret şöyle diye bilir: »Fırtına tozu dumana kattı... Gözümüze toprak doldu...»

MEKTUP Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardaşım Ahmed Usta;

Seçim dediğin ne biçim şey, aklim ermiyo. Bi Menclis varmış ,oraya adam seçileceemiş. Menclise seçilen de, benim istediğimi söyliyeceemiş Mencliste. Benim istediğim bi çift kundura, benim istediğim Seneme allı morlu bi uruba, benim istediğim ağzımın açlıktan kokmaması, benim istediğim bi çift öküz... Parti ağaları tevatir konuşuyo emme, heç biri Mencliste benim istediğimi söyliyecek değel. Sabri ustaya rasgeldim, tıraktor makinecisi kendisi, gel dedi seçim toplantısı var, gettik. Kalebelik toplanmış ki meydanda, görsen şaşan. Ortada tümsek bi yer üstünde demir çıbık ucunda delikli bi kutu. Herkeş yaşa! deyi bağırdığı gimin, bi paşa seyirtti çıktı, demir çıbığa sarıldı. Paşa imiş emme zivil kendisi, eskidene paşaymiş demek. Yezit vatandaşlarım dedi, kutunun içinde söyledi bo ulâfı, camız misali böğürdü, şaşa kaldım, bu kutuda söylenen sözler hep böylesine söz azmanı. Vatandaşlarım dedi, biz dedi, sizi dedi, demir kırasıya sokacağız. Onu evelallah Ameriken biçimi yapacağız... Hanı öyle zorlattı ki, delikli kutunun birden sesi kesildi, kutu sustu, söylemez de söylemez, herifin sesi sıçan kadar değelmiş.. Emme paşa çoh kızdı demir çıbığı salladı da salladı, ne fayda, millet, isteriz!.. deyi bağırır, delikli kutu işlemez, Paşa ağlar, çoh acıklı geçti seçim toplantısı. Bu çeşit bi Paşa Senemin urubasına boş verir gibime gelir, Mencliste benim istediğimi söyliyecek, olsa olsa Hacı Farfaradır, Antepli ustadır. Hacı Farfara mapusta, Antepli usta açıkta, bu seçimden bi fayda yok bize, oyumu bana tarla verene veririm, beylere ağalara vermem.

, Veli YILMAZ

Siyasi Partiler radyoda neler söyliyecekler

Gazetemiz muhtelif partilerimizin saat kaçta radyoda konuşacaklarından başka kimlerin hangi konulara da dokunacaklarını tesbit edebilmiştir. Aşağıdaki liste radyo meraklılarına icab eden bilgiyi vermektedir:

Ankara Radyosundan
4 Mayıs 1950

C. H. P. (Pilâvoğlu tarafından; arapça ezan) saat 21,15 - 21,25

D. P. (Özyürük tarafından; Mecellenin medeni kanuna üstünlüğü) saat 18,00-18,10.

M. P. (Meçhul bir ses tarafından C. H.P. ye mevlut) saat 18,30 - 18,40.

M. K. P. (Kuzu meleme leri) saat 19,30 - 19,40.

İstanbul Radyosunda
4 Mayıs 1950

C. H. P. (Russel Dorr tarafından, C. H. P. yararına org konseri) 19,20 - 19,30.

D. P. (Eyüpten güvercin sesleri) 18,50 - 19.00

M. P. (Ağzı tıkaçlı biri tarafından gazel) 18.20-18,30.

M. K. P. (Yemek listesi) 20,00 - 20,10.

Ankara Radyosunda
7 Mayıs 1950

C. H. P. (Fuat Köprülü tarafından Halk partisine kaside) 18,00 - 18,10.

D. P. (Hilmi Uran tarafından Demokrat partiye kaside) 21,15 - 21,25.

M. P. (Aldoğan tarafından «sıkı ise gelsinler» konulu konuşma) 18,20 - 18,30.

İstanbul Radyosunda

C. H. P. (Günaltay tarafından «İrticada lâiklik» konulu konuşma) 18,50 - 19,00

D. P. (Cebesoy tarafından «Demokrat partiye girmek C. H. P. saflarında kalmak demektir» konulu konuşma)

M. P. (Ardıçoğlu tarafından «Lâiklikte irtica» konulu konuşma)

M. K. P. (Demirağ tarafından «İrmik helvası inkılâbı» konulu konuşma).

Ankara Radyosunda
10 Mayıs 1950

C. H. P. (Hüseyin Cahit Yalçın: «Örfi idare ilân etme sanatı»). 18,20 - 18,30

D. P. (Menderes: İstanbulda örfi idare ilân etme zarureti) 18.30 - 18,40

M. P. (H. Bayur: Örfi idareyi ilân etmeme sanatı) 18,50 - 19.00

M.K. P. (Demirağ: Örfi idare ve kuzu psikolojisi) 19,05 - 19,10.

İstanbul Radyosunda

C. H. P. (Fahrettin Kerim: Muhalefet krizine tutulanlara choc (şok) tedavisi) 19.10 - 19,20.

D. P. (Kerim Fahrettin: Demokratlara muhalif olanlara choc (şok) tedavisi.) 19,20 - 19,30.

M. K. P. (Şemsettin Yeşil efendi: «Amerikalılar müslümandır» konulu konuşma) 19.20 - 19,30.

Kapanış programı:

C. H. P. marşı «Dağ başını duman almış»

D. P. marşı «Dağ başını duman almış»

M. P. marşı: «Dağ başını duman almış.»

M. K. P. marşı: «Dağ başını duman almış.»

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş.
Altı aylığı: 240 Krş.
Dizgi: Anıl Matbaası
Baskı: Onan Matbaası

Ne oluyoruz

(Baştarafı 1 incide)

lar tetkik edildikten sonra bir plân tanzim edilmiş olacaktır. Son defa da Amerikalıların üçüncü bir yardımından istifade ederek memleketin sağlığını korumak, memleketin dört köşesinde sağlık durumunu düzenlemek imkânını elde ettik.»

Demek ki «esaslı» bir iş yapmak için yerli profesörlere değil, Amerikadan gelecek 14 heyetin bütün branşlardaki mütehassıslarına tâbi olacağız. Hindistan bile yabancı emperyalistlerin âleti sözde mütehassısları kapı dışarı ettiği bir sırada, bütün devlet sistemini Marşal plânı teşekkülüne mensup iki kişiye teslim edeceğiz... Bunların kim olduğunu bilmiyoruz, galiba başbakan da bilmiyor ama, Osmanlı devrinin inhitat safhasında bile bir devlet adamının ağzından bu çeşit bir aciz itirafı duyulmamıştır. Memleketimizde; memleket menfaatlerini gözetecek mühendis, iktisatçı, doktor ve aydınlarımız var, bunların görüşleri sömürgeleşmeden bu memleketi ileri vürüte cek kudrettedir. Esaslı bir iş yapmak için «Amerikadan gelecek ne idüğü belirsiz kişilere ihtiyacımız yok, yeter ki memleketin gerçek değerleri baltalanmasın, memleketin yaratıcı kuvvetleri iş başına geçsin. Başbakanın ağzından C. H. P. bu devleti idare edemediğini itiraf etmiş bulunuyor, bu çıkmazdan kurtulmak için yabancı mütehassıs getirmesi değil, sadece iş başından çekilmesi lâzım.

Vaiz efendinin seçim nutku

Demokrat parti adayları arasında bulunan vaiz efendi seçim nutkunu tesirli olsun, diye bir cami, avlusunda vermektedir... Her ne kadar vaiz kürsüsünde olduğu kadar rahat değilse de uzun yıllardır halkın karşısında söz söylemeğe alışık olduğu için hiç yadırğamadan, rahat rahat konuşur... Hoca, tatlı sözlü, güler yüzlü bir adamcağızdır...

— Ey cemaati müslimin..

Biraz duralar. Ahalinin yarısını dolduran siyah çarşaflı kadınlar, dua zannederek hep bir ağızdan: «Âmin!» derler... Hoca istediği havayı yarattığını görerek keyifli keyifli sakalını sıvazladıktan sonra, cübbesinin yenlerini sallaya sallaya sözüne devam eder:

— Bu yevmi mübarekte bizleri evnai nimetlere garkeden Cenabı Kibriyaya hamdüsenalar eyledikte nsonra... Gelelim manahnü fihimize...

Hoca dilini tatlı yemiş gibi şaplata şaplata şöyle bir yutkunduktan sonra:

— Efendim, her ne kadar Tanrı yoluna vakfı nefsetmiş bulunuyorsak da... Hayatı siyasiyeye karışmamız mukaddermiş. Eh, ne denir? Takdiri ilâhi, buna karşı durmak olur mu? Evet takdiri ilâhi dedim... Hattâ buna emri ilâhi demeliydim. Zira bu hususta. karar vermeden önce istihareye yattım. Âlemi mânada malûm oldu. namzetliğimiz... Yâni lisani cedit üzre söylemek icab ederse... (Bir iki daki ka hatırlamak için düşünür, parmaklariyle alnını sıkar) dadaylığımız...

Ahali arasında bir ses; «Hoca senin dediğin Kastamonudadır.» Gülüşmeler. Hoca kızar, yüzü kıpkırmızı, hışımla bağırır:

— Daday mı, aday mı ne karın ağrısı ise işte o...

Sonra birden aklına kurnazca bir fikir gelmiş gibi sakalının içinden gülümsiyerek ve kandırıcı bir sesle:

— Bu tâbiratı gayrı me'nuse bidattır. Cenabı Peygamberin lisanı mübareki dururken bu nevi kelimatı sâkile icad etmek neuzubillah kâfirliktir. Daileri intihap olunursam...

Kalabalık içinden biri yanındakini dürterek fısıldar: «Hoca ayinlerı çatlatmaya başladı!» Dinleyen adam softanın biri olacak, bağırarak tersler: «Çatlatır da, patlatır da. Sana ne oluyor. Dımukrasi var!» Hoca tam işitmemekle beraber bu konuşmayı sezerek büsbütün celâllenir:

— Resulü Ekrem, Nebii Muhterem Efendimiz (cemaatte salâvat mırıltıları) buyurmuşlar ki (Hoca burada bir hadis okur) Yâni mâna murad olundukta «Cumhur imama tâbi olmalıdır» (Hoca tekrar tatlı yemiş gibi ağzını şaplatıp sırıtarak) Ne derin hikmet, ne ulvi hakikat değil mi efendim. Esasen frenklerin dimokrasiye itlak eyledikleri ve bizim de anlardan istiare ettiğimiz tarzı idare ta devri saadetten ve hülefayi Raşidin zamanından beru âlemi İslâmda cari ola gelmiştir... Nasıl ki «tayranı ebabil» lâfzı şerifile atom bombası atan tayyarelere telmih olunmuşsa, cumhur ve cemaat tâbirleri ne idarei hazıraya da (kalabalıktan bir sese «onu cümbür cemaat derler») işaret olunmuştur.

Hoca sözlerinin halk üzerindeki tesirini şöyle bir göz gezdirip kestirdikten sonra bütün cerbezesini toplayarak sözlerine son verir: ç

— Sadrıazam Şemsüttin Bey efendi yazretlerinin de buyurdukları bigi, leülhamd cümlemiz müslümanız. Müslümanlara yakışan büyüklere hürmet ve itaat, küçüklere maz. İşte biz de biiznillaşefkattir. Delilsiz kul olyi taalâ deliliniz olacağız, bize rey verirseniz, dünyanızı mesrur ahiretinizi mamur eylemek için beş vakit dua ve niyaz eyleriz. Gayret bizden, tevfik Allaytan... Cenbı Vacibülvucut burada toplanmamızı teshil eden evliyai umurumuza ve bilhassa erkânı devlet ile fırkamız rüesasının ömürlerini tül eyleye, (yalnız bir kaç kadın âmin der). Hazırı bilmeclis ola ncemaati muhteremenin hastalarına şifa, dertlilerine devâ ihsan ve cümlesini borçlarından âsân eyleye (Burada bütün cemaat hep bir ağızdan «Âmin!» diye haykırır...)

Hoca bu tesiri kaybetmemek için «Estaizübillah» diye cübbesinin eteğini toplar ve kürsüden iner.. Ve doğruca Demokrat parti ilçe şubesinde verilen kokteyl partiye götürülür. Burada hocanın alafrangalıktan hoşlanmıyacağı düşünülerek yere bir sini konmuştur... Hocalere oturarak, kaşıklara ve bazı davetliler minder sarılıp ortadaki kuzu suyuna çorbaya dalıp çıkmağa başlarlar... Bu arada demokrasinin faziletleri ne dair fıkralar anlatılır.

Partilerin seçim parolaları

Halk Partisinin parolaları:

Gülü seven dikenine katlanır.
Harmana giren terler.
Bal tutan parmağını yalar.
Tilki aldatılmaz.
Kurt tüyünü değiştirir huyunu değiştirmez.
Bugün bana ise yarın sanadır.
Rahat istiyorsan ya sağır ol ya kör.

Demokrat Partinin parolaları:

Her kimin bağı var, yüreğinde dağı var.
Kimine hay hay, kimine vay vay.
Kimin arabasına binersen onun türküsünü çağır.
Dilin kemiği yoktur.
Hizmet etmeği bilmeyen efendilik edemez.
Eski hamam eski tas.

MilletPartisinin parolaları:

Öfke ile kalkan ziyanla oturur.
Keskin sirke küpüne zarar.
Şeriatın kestiği parmak acımaz.
Garip kuşun yuvasını Allah yapar.
Kendi düşen ağlamaz.

Diğer partilerin ve müstakillerin parolaları:

Kimse kimsenin nasibini yemez.
Karınca kaderince.
İsteyenin yüzü bir, vermeyenin yüzü iki kara.
Aç tavuk kendini arpa anbarında sanır.

Halkın parolaları:

Senden devletlu olanla ortak olma.
Tok açın halinden anlamaz.
Ağanın muradı olunca hizmetkâra ağlamak düşer

Zor oyunu bozar.

Nuhun Gemisinin Parolası:
Nuh der, peygamber demez.

Karışık bir iş

Yeni Sabah ve Cumhuriyet gazetelerinde okuduğumuza göre, Başbakan 28 nisanda yaptığı basın toplantısında son Rus notasına cevap verileceğini söylemiş («Yeni Sabah» göre verilmiş bile!)

Bir gün sonra Dış İşleri Bakanımız Anadolu Ajansı vasıtasile bir tebliğ yayınladı. Sayın bay Sadak bu tebliğinde «Sovyet Rusya Montrö mukavelesinin tadili hakkında yeni bir talep de bulunmamıştır» diyor.

Gellin de işin içinden çıkın: Acaba Şemsettin Günaltay böyle bir söz mü söylemedi? Yoksa Başbakan notaya cevap verdi (veyahut verecek de) Dış İşleri bakanının mı haberi yok?

Yoksa her ikisinin de haberi yokken Amerika mı verdi cevabı?

Karışık bir iş vesselâm.